

No. 297

Łona numeru
20 gr.

Łona prenumery
w Łodzi:

Mies. z dod. Buw. 4.20 gr.
Odnoz. do dom. 30 gr.

Z przez. pocz.:

Mies. z dod. Dost. 5.25 gr.
Pozna Łodzią egz. 37 gr.

Należność pocztowa
opłacona ryczałtem.

XXX r.
istnienia.

Redakcja i Administr.
w ŁODZI,
Al. Kościuszki 41
TELEFON 28.
Konto P.K.O. 66594.
Red. przyjmuje od 5-6
Art. i listów anonimowy:
nie umieszcza się.

Łódź.

ROZWÓJ

DZIENNIK NIEZALEŻNY OD ŻADNEJ PARTJI.

Sobota, dnia 29 października 1927 r.

Cel uświęca środki

Planowany przez ks. Karola zamach stanu

Był zwykłym trickiem politycznym ambitnego
premjera Bratianu.

Przemówienie w parlamencie — Korpus siedmiogrodzki zmobilizowany — 1 listopada będzie
dniem krytycznym — Łowienie „ryb” w mętnej wodzie.

Bukareszt, 28—10 (pat)

Na wczorajszym posiedzeniu Izby posłów
premier Bratianu wygłosił dłuższe przemówienie,
w którym m. in. oświadczył, że w następstwie uja
wnionej akcji, zwracającej się przeciwko królowi;
porządkowi w państwie i spokojowi publicznemu,
władze postanowiły wystąpić przeciwko winnym.

Zgodnie z decyzją króla oraz podstawowy
mi zasadami rumuńskiego ustroju monarchiczno-
konstytucyjnego, ustalony legalnie porządek rze-
czy nie może być zmieniony w związku z okolicz-
nościami, w niczem nie dotyczącymi państwa lub
też na korzyść osobistych interesów i kaprysów nie
mających dla życia państwowego żadnego znacze-
nia. Chodzi tu — cytując słowa zmarłego króla —
o zasady, nie pozwalające na to, aby los korony
był nieustalony. Ci, którzy wiernie i z oddaniem
służyli wielkiemu królowi i dopomagali mu wy-
pełniać jego chwalebna misję, również po jego
śmierci, uszanują z głęboką czcią jego wolę. Prze-
de wszystkim jednak i ponad wszystko kierują się
poczuciem obowiązku i konieczności utrzymania w
państwie porządku oraz świadomością, że Rumun-
ja nie może i nie chce mieć naczelnika państwa,
wybranego. Kto w drodze plebiscytu i kombinacji
partyjnych lub też jakimikolwiek innymi środkami
próbuję obalić to, co jest legalne i ostatecznie
ustalone i pozostaje poza obrębem wszelkiej dy-

skusji, ten podejmuje akcję przeciwko bezpieczeń-
stwu państwa. Akcja ta rozbije się o zdecydowane
stanowisko prawowitej władzy. Trzeba, aby pamię-
tano o tem dobrze zarówno w kraju jak zagranicą.
Paryż, 28-10 (ate)

„Chicago Tribune” donosi z Bukaresztu; że
garnizony w Siedmiogrodzie otrzymały rozkaz ostre-
go pogotowia; aby zapobiec ewentualnym demon-
stracjom; które mogą się odbyć 1 listopada pod-
czas zjazdu partji chłopskiej w Alba Julia. Ostat-
nie zarządzenia Bratianu a więc aresztowanie emi-
sarjusza księcia Karola Manolescu i rozkazy wy-
dane do garnizonów siedmiogrodzkich, uważane są
jako dowód, że książę Karol podjął pierwszą wy-
prawę po...tron.

Paryż, 29—10 (aw)

„Chicago Tribune” donosi z Bukaresztu, iż
zostały wydane rozkazy mobilizacyjne korpusu
Siedmiogrodzkiego z dniem 1 listopada, na wypa-
dek; gdyby Narodowa Partja Chłopska usiłowała
odbyć swój kongres w Alba Julia. Naogół panuje

przekonanie, iż energiczne zarządzenia Bratianu u-
nicestwiły pierwszą, rzeczywistą próbę podjętą
przez księcia Karola dla odzyskania tronu. Nie-
mniej jednak przypuszczają, iż książę Karol może
liczyć na poważną ilość zwolenników wewnątrz
wojska.

Belgrad 28-10 (aw)

„Politika” zamieszcza rewelacyjne doniesie-
nia z Bukaresztu, jakoby cały rzekomo planowany
przez księcia Karola zamach stanu był zwykłym tri-
kiem politycznym Bratianu, który w ten sposób
przeprowadzić chce łatwiej swoje plany i usunąć
z Rumunii wszystkich oficerów; którzy uchodzą za
zdecydowanych zwolenników księcia.

Stwierdzano już niejednokrotnie fakt od-
wiedzania b. następcy tronu rumuńskiego przez
wybitne osobistości wojskowe w Rumunii; to jed-
nak nie dawało powodu do wygnania ich z kraju;
natomiast stworzenie takiej sytuacji, jak obecna;
umożliwia Bratianu przeprowadzenie nierzwykow-
niejszych jego zamierzeń.

3-go listopada Sejm, 4-go Senat

Przystąpią do pracy nad budżetem.

Warszawa 28 października (tel. wł.)

Posiedzenie Sejmu nowootwartej se-
sjii budżetowej zostało wyznaczone na
dzień 3-go listopada o godz. 3-ej popoł.
W przeddzień, tj. 2-go o godz. 11-ej przed-
poł. zbierze się konwent senjorów, który
omówi program prac sesji oraz możliwość
i sposób przeprowadzenia budżetu w termi-
nie do dnia 27-go listopada.

W dniu dzisiejszym prezes komisji

budżetowej poseł Rymar odbył powtórna
konferencję w tych sprawach z marszał-
kiem Sejmu Ratajem. Preliminarz budżeto-
wy wpłynie do Sejmu 31-go października.

Posiedzenie plenarne Senatu wyzna-
czył marszałek Trąmpczyński na dzień 4-go
o godz. 4-ej popoł. Dnia 3-go zbierze się
konwent senjorów Senatu i rozpoczną pra-
cę komisje senackie.

Bezczelny napad pod Zdobunowem

Banda sowiecka w biały dzień dokonała rabunku poczem
uciekła zagranicę

Łuck 28 października (pat)

Dnia 26 października w biały dzień
we wsi Milatyn pod Zdobunowem 6-ju nie-
znanych sprawców, uzbrojonych w karabi-
ny, napadło na dom mieszkańca tej wsi i
zrabowało garderobę i 500 zł. gotówką. Po
napadzie bandyci uciekli w kierunku grani-
cy sowieckiej. Podczas napadu bandyci usi-

łowali zmuszać mieszkańców do pomagania
sobie, a wobec oporu z ich strony, zabili
jednego z nich, 12-u poranili.

Dochodzenie ustaliło, że bandyci po-
sługiwali się amunicją sowiecką 1927 roku.
Z pośród bandytów mieszkańcy wsi rozpo-
znali Tratiaka, który w latach 1923—25 był
jednym ze znanych dywersantów.

Szkola Tańca 3749

St. Zaborskiego

ul. Narutowicza 31, I p. front.

Od listopada nowe kursy!
Tańce salonowe i sceniczne.

Zapisy codziennie 3—4 pp. i 7—9 w.

Kino Dom Ludowy.

Przejazd 54. 3591

Dziś. Dziś.

Przepiękny film p. t.

„Na paryskim bruku”

Golgota serc kochających.

W roli głównej genialny artysta

RAMON NOWARRO

Ceny miejsc: W dnie powszednie na wszystkie
seanse, zaś w sobotę, niedzielę i święta od g
I do 5 po poł. I m. 60 gr, II m. 30 gr.
III m. 20 gr.

W. sobotę, niedzielę i święta od godz. 3 p. p.
I m. 80 gr, II m. 40, III, 5 m. 20 gr.

W Hiszpanji wybuchło powstanie

Powstańcy uzbrojeni w działa i karabiny maszynowe maszerują z Andorry do Katalonji

Paryż 28 października (ate)
Do Paryża nadeszły niesprawdzone wiadomości, iż wczoraj wieczorem wybuchło w Katalonji powstanie. Powstańcy wyruszyli z republiki Andorra w górach pirenejskich do Katalonji, uzbrojeni w lekkie działa, karabiny maszynowe i bomby, które ukrywali w pustkowiach górskich Pirenejów. Powstańcy rozporządzają dużymi sumami pieniędzmi dochodzącymi do wielu milionów franków. Ruch powstańczy finansowany jest przez katalońskie związki w Argentynie. Powstanie poprzedziła tajna mobilizacja. Policja francuska schwytała na granicy w kilku miejscowościach małe grupy ludzi z paszportami francuskimi, belgijskimi i luksemburskimi.

Paryż 28 października (aw)
„Matin” omawiając sprawę powstania separatystów katalońskich, podaje iż około 1500 sprzysiężonych otrzymało przed kilku dniami rozkaz opuszczenia miejscowych siedzib we Francji, Belgii i Luksemburgu i udania się w grupach po dwie, trzy osoby nad granicę hiszpańską, zwłaszcza na obszar między Foix i wybrzeżem śródziemnomorskim.

Policja francuska zwróciła uwagę, na fakt nadawania w ciągu dni ostatnich z szeregu stacji francuskich do stacji położonych na granicy hiszpańskiej, większej ilości ta-

jemniczych skrzynek.

Według dalszych doniesień „Matin” ruch powstańczy miał się rozpocząć wczoraj z rana pod dowództwem jednego z wybitnych polityków hiszpańskich, zamieszkałego stale we Francji.

Niemcy podobno się namyśliły i przystąpią do rokowań handlowych z Polską.

Berlin 28 października (aw)
Na wczorajszym wieczornym posiedzeniu rada gabinetowa nie doszła do ostatecznego porozumienia w sprawie podjęcia rokowań handlowych z Polską, przeto komunikat oficjalny wydany nie został.

Dzisiejsza „Vossische Zeitung” donosi, iż gabinet w zasadzie dziś przychylił się do rozpoczęcia rokowań z Polską, wobec czego w najbliższym czasie rząd Polski zo-

144 miliony lirów

Zatopięto wraz z „Ks. Mafaldą”

Rzym 28 października (pat)
Korespondent PAT. dowiaduje się, że na statku Princessa Mafalda znajdowały się papiery wartościowe na sumę 64 milionów lirów które to papiery wysłane były przez rząd włoski do Banku Włoskiego w Buenos Aires. Ponadto, Princessa Mafalda wywiozła różne towary ogólnej wartości 80 milionów lirów.

stanie oficjalnie o tem powiadomiony i natychmiast rokowania się rozpoczną.

„Vossische Zeitung” stwierdza z optymizmem, iż wobec tego że większość członków gabinetu jest za możliwymi rychłym ukończeniem narad w sprawie zawarcia traktatu, wszystkie sporne kwestje zostaną rychło usunięte i nie stanie na przeszkodzie do podpisania traktatu handlowego z Polską.

Proces przeciw dyplomacie-zdrajcy

Birkowi grozi kara ośmioletniego więzienia

Tallin, 28-10 (tel. wł.)
Rozpoczął się tu sensacyjny proces przeciwko byłemu estońskiemu posłowi w Moskwie Birkowi. Jako świadkowie byli obecni minister Spraw Zagranicznych dr. Akel, minister wojny Reek oraz cały szereg wybitnych urzędników cywilnych i wojskowych. Akt oskarżenia zarzuca posłowi Birkowi, że jako przedstawiciel dyplomatyczny Estonji

w Sowieciech działał przeciwko rozkazom ministra Spraw Zagranicznych oraz prezydenta republiki, nie popierał interesów swego państwa, publikował w moskiewskich „Izwestjach” estońskie tajemnice państwowe. Na zapytanie sądu, czy czuje się winny, poseł Birk odpowiedział przecząco.

Birkowi grozi kara 8-mioletniego więzienia

Szwarcbarda ukryto

Przed zemstą zwolenników Petlury

Paryż 28 października (tel. wł.)
Obrońca Szwarcbarda, adwokat Torres, ukrył Szwarcbarda w niewiadomym miejscu, ponieważ obawia się, że zwolennicy Petlury, zamordują Szwarcbarda. Miejsce pobytu Szwarcbarda jest nieznanne.

Marcowa pogoda

Panuje w Zakopanem

Zakopane, 28-10 (aw)

Po ostatnich śniegach, które pokryły cieńszą grubą warstwą śniegu, przyszły ostatnio ciepłe (halne) wiatry, które całkowicie stopiły śnieg.

Dzisiaj w południe zanotowano w Zakopanem 8 stopni ciepła, przy pięknej, słonecznej pogodzie.

Wspaniałe zwycięstwa Aljechina

Zapewniają mu zdobycie tytułu szachowego mistrza świata

Buenos Ajres 28 października (aw)
W turnieju szachowym o mistrzostwo świata Aljechin wygrał czwartą partję po 32 posunięciach. Ponieważ Capablanca ma dopiero dwie partje wygrane, przeto

szanse Aljechina co do uzyskania mistrzostwa świata znacznie się zwiększyły.

Zaznaczyć warto, iż dotychczas pięćnaście partji zakończyło się wynikiem remisowym.

Księżę Karol okradziony.

Kosztowności nietknięte, korespondencja zrabowana.

Paryż 28-10 (pat)
W willi ks. Karola rumuńskiego w Neuilly, dokonano kradzieży z włamaniem. Wypadek ten miał miejsce przed tygodniem; le z jeden z przyjaciół księcia dowiedział się o nim dopiero dzisiaj rano od służby.

Willi; zniknęła, pieniądze jednak i biżuterja zostały nietknięte.

Wszczęte niezwłocznie śledztwo zdaje się stwierdzić, że istotnym powodem włamania był cel polityczny.

Ks. Karol, który jest nieobecny w Paryżu, został telegraficznie zawiadomiony, o wypadku.

Stada wilków grasują w Galicji.

Rozzuchwalone bestje docierają do siedzib ludzkich

Stryj 28 października (aw)
Ludność okolicznych powiatów nie zdołała jeszcze ochłonąć po klęsce powodzi a już nawiedziła ją nowa klęska w postaci licznych stad wilków.

w powiatach: dolińskim i stryjskim, gdzie zadusiły kilka krów. W powiecie hrechowickim w biały dzień zagryzione zostały dwa konie. W okolicach Morszyna wilki tak się rozzuchwały, że docierają już bezpośrednio do siedzib ludzkich.

Wilki dały się we znaki szczególnie

Szkoła tańca

W. Lipińskiego TRAUQUITA 1

(Grand-Hotel)
Od listopada rozpoczynają się nowe komplety. Zapisy na miejscu lub Ewangelicka 17 m. 4. 3545

Miejski Kinematograf Oświatowy
Od wtorku, dn. 25—31 październ. 1927 r.

Dziewczę z Karuzeli

Nad program Fragment z obrazu p. t.

Wyprawa F.A. Ossendowskiego do Afr. Podzwrot
dramat w 12 aktach 3527

W niedzielnych kina codz. audycje radjofon.

Zbrodnia bez kary.

Na marginesie uniewinnienia mordercy atamana Petlury.

Łódź 28 października.

Jak wiadomo morderca atamana Petlury, Szloma Szwarcbard, kryminalista dwukrotnie karany więzieniem za kradzież z włamaniem, został przez paryski sąd przysięgłych uwolniony od winy i kary.

Sensacyjny ten bądź co bądź wyrok, bo zapewniający bezkarność zbrodniarzowi, nie był dla tych nieoczekiwany, którzy śledzili kampanję za uwolnieniem mordercy przeprowadzoną w Europie a nawet na całym świecie, przez przeciag wielu miłoścy tj. od chwili schwytania mordercy na gorącym uczynku do chwili osądzenia go przez sąd przysięgłych.

Morderca jest żydem i popełnił swą zbrodnię jako zemstę za rzekome winy, swej ofiary wobec narodu żydowskiego. To jedno wystarczyło by rozproszony po całym globie ziemskim, naród żydowski, składający się z ludzi najrozmaitszych wyznań (t. j. żydów izraelitów i żydów prozelitów czy przechrztów) rozpoczął kampanję na wielką skalę za uniewinnieniem winowajcy. Nie było żadnego dziennika znajdujacego się w rękach żydowskich, żeby co pewien czas nie ukazał się artykuł o strasznych zbrodniach na Ukrainie których rzekomym sprawcą miała być ofiara kul Szwarcbarda. Różne komisje zorganizowane przez żydów wyjechały na Ukrainę sowiecką, by tam prowadzić dochodzenia w sprawie pogromów. Najęci publicyści pisali rozprawy o niedoli Żydów w okresie rządów Petlury politycy żydowscy, wpływowi w sferach rządowych gdzie mogli tam zabiegali o awanturę nie Szwarcbarda.

Gdy padł przesładowca bolszewików, późniejszy wygnaniec, na całym świecie rozpoczęła się najohydniejsza akcja szkalowania zamordowanego; nie było zbrodni którejby mu współwyznawcy jego kata nie zarzucili. W tej atmosferze rozpoczął się przewód sądowy. Świadkowie oskarżenia jednogłośnie stwierdzili, że Petlura nie był winien pogromów jakich dopuszczono się na Ukrainie wobec Żydów, zbyt czynnie popierających bolszewików. Świadkowie z ramienia obrony, ściągnięci w dużej ilości i dużym nakładem kosztów przez obronę Szwarcbarda przysięgali, że Petlura był winien wszelkich zbrodni.

O winie i karze wyrokował sąd przysięgłych. Co to jest sąd przysięgłych, każdy sobie zda sprawę, kto sobie przypomni szereg wyroków sądów przysięgłych w Małopolsce, gdzie najokropniejszych zbrodniarzy uwalniano od winy i kary jak np. morderców ulanów krakowskich, mordercę, który pod Lwowem zamordował w pieczarze swego kolegę dla zysku materialnego, i wielu, wielu innych. Sąd przysięgłych, ta rzekomo postępową formą sądenia, jest najbardziej niesprawiedliwą instytucją sądowniczą, ponieważ wyrokuje tu zbiorowisko ludzi niejednokrotnie zupełnie tępych i niewykształconych, kierujących się nie przepisami prawa i rozumem, lecz sercem, uczuciem sympatii politycznej, plemiennej lub religijnej. Z pośród jakich ludzi składał się

paryski sąd przysięgłych i jakie wpływy nań oddziaływały jeszcze nie wiemy, jednakże w tym okresie powojennego obniżenia zasad moralnych i etycznych, można się wielu rzeczy spodziewać.

Czy wolno było sądowi paryskiemu uwolnić od winy człowieka, który popełnił morderstwo? Kto dał mandat Szwarcbardowi do sądenia i wymierzania sprawiedliwości, człowiekowi w jego pojęciu winnemu

tych czy innych zbrodni?

Szwarcbard zabił Petlurę rzekomo dla tego, że zdaniem jego Petlurę nikt nie karał za jego winy — uważając to rozumowne za słuszne sąd uwolnił Szwarcbarda od winy i kary. Nasuwa się więc zapytanie, czy ktoś co widząc że morderca Petlury uszedł kary, zabiłby tego mordercę, również zostałby przez paryski sąd przysięgłych uniewinniony?

LISTY Z S. S. R.

Bolszewickie paradoksy.

„KOMUNIŚCI PODZIEMNI” W FANSTWIE KOMUNISTYCZNYM.

(Korespondencja własna „Rozwoju”)

Moskwa w październiku.

Ostatnimi czasy obserwować można wśród młodzieży komunistycznej, sympatyzującej z Trockim, ciekawe bardzo zjawisko. Podobnie jak w Rosji przedrewolucyjnej, Młodzież komunistyczno-opozycyjna organizuje ostatnio kółka nielegalne, prowadząc t. zw. robotę podziemną według wszelkich prawideł sztuki nielegalnych organizacji przeciw rządowych.

W tych dniach władze sowieckie wykryły podobną organizację w Kijowie. Młodzież komunistyczna z pod znaku Trockiego założyła w mieście tem nielegalną organizację, która trudniła się głównie kolportowaniem literatury opozycyjnej, zwoływaniem potajemnych posiedzeń, na których roztrąsano rozmaite kwestje aktualne z punktu widzenia wybitnie przeciw rządowego itd.

Grupa ta posiadała swój własny statut, ściągając od członków specjalne opłaty członkowskie itd. itd.

W poszczególnych wypadkach komuniści podziemni stosowali metody teroru materialnego i fizycznego, rozsyłali listy anonimowe do przywódców partji z rozmaitemi pogroźkami, zbierali podpisy pod deklaracją, o pozycyjną Trockiego itp.

Głównym filarem nielegalnej organizacji kijowskiej byli studenci szkół wyższych. Komisja kontrolna w Kijowie wszczęła nie-

zwłocznie po wykryciu organizacji śledztwo celem jaknajdalej idącego zdemaskowania trockistów kijowskich. Wszyscy aresztowani opozycjoniści postawieni zostali oczywiście w stan oskarżenia, a prokuratura państwowa opracowała odpowiedni akt oskarżenia. Akt ten zarzuca „komunistom podziemnym” między innymi, agitację wśród robotników i czerwogwardystów, oraz urabianie opinii bezpartyjnej w sensie dla oficjalnego komunizmu nieprzychylnym.

Juz podczas śledztwa pierwiastkowego zdołano stwierdzić, że kijowscy komuniści nielegalni utrzymywali ścisły kontakt z leaderami opozycji komunistycznej w Charkowie i w Moskwie, od których otrzymywali instrukcję co do ich działalności antyrządowej. Komisja kontrolna po zapoznaniu się z treścią oficjalnego aktu oskarżenia postanowiła niezwłocznie wykluczyć z partji następujących studentów-komunistów: Kureniewskiego, Werszberga, Różyckowskiego, Chińczuka, Kliementiewa, Kapelmana, Ludomirskiego, Wekselmana i Dawidzona.

Ponadto z partji wydalony został komunista Marenko, który wprawdzie nie był studentem, ale współpracował ściśle z grupą studencką. Marenko był członkiem partji komunistycznej od roku 1917 i miał zawsze opinię gorliwego zwolennika „leninizmu”,
Gapor.

Meksyk - to druga Bolszewja

TAK TWIERDZI JEDEN Z DZIENNIKARZY MEKSYKANSKICH.

Redaktor naczelny dziennika „Exelsior” wychodzącego w Meksyku, p. Jose El Guero który wydosłał się z ojczyzny do St. Zjednoczonych, oświadczył w wywiadzie korespondentowi angielskiego „Daily Telegraph”: „Setki osób zabito w Meksyku bez powodu. Urzędników cywilnych i wojskowych uśmiercano zupełnie bez sądu. Zamordowanie zaś gen. Serrano — to jedna z największych zbrodni, jakie kiedykolwiek w dziejach spełniono, nic też dziwnego, że wzburzyła ona cały kraj.

Cały Meksyk jest pod wpływem teroru; każdy boi się, że zostanie potajemnie zamordowany.

Nie może być mowy o spokoju

Meksyku, o przyszłości dla naszego narodu, o planach pojedynczych osób, — dopóki rząd St. Zjednoczonych upierać się będzie przy udzielaniu poparcia obecnemu prezydentowi Callesowi, rządzącemu wbrew woli narodu.

Prowadząc taką politykę, St. Zjednoczone tracą w Meksyku wszystkich swych przyjaciół, gdyż lud meksykański wyraźnie oskarża Waszyngton o wybór i trzymanie przy władzy Callesa, który jest prezydentem najokrutniejszym i najbardziej splamionym krwią ze wszystkich, jakich znał dzieje łacińskiej Ameryki.”

Czy to nie druga Bolszewja?

Przy dźwiękach orkiestry

Tonał transoceaniczny parowiec „Principessa Mafalda”

Radjotelegrafista do ostatniej chwili stał na posterunku.

Kobiety traciły panowanie nad zmysłami i wskakiwały do wody.

Poselstwo włoskie w Rio de Janeiro donosi, że pomiędzy uratowanymi z załogi okrętu „Principessa Mafalda” znajduje się również kapitan Gui, Francuski okręt „Mosella” zabrał na okręt między innymi pierwszego oficera Bosca i inżyniera okrętowego Quiño. Z pomiędzy uratowanych przez okręt „Mosella” pasażerów zmarło dotychczas 4-ch. Jeden z katolickich księży udzielił im ostatnich Sakramentów. Podczas tej ceremonii rozgrywały się rozdzierające sceny. Komendant okrętu „Mosella” twierdzi, że w czasie eksplozji kotła na Mafaldzie zginęło 12 marynarzy.

Kapitan okrętu „Mosella” Privet oświadczył w rozmowie z przedstawicielem „United Press” że powodem katastrofy było wybitcie w okęcie wielkiej dziury, przez którą wdarła się do wnętrza woda i przedostała się do pomieszczenia kotłowni z maszynami, wskutek czego nastąpiła eksplozja. Pasażerów statku ogarnęła tak niewypowiedziana panika, że rzucali się nawet bez parów ratunkowych do morza.

Żalodze należą się wyrazy największego uznania za odwagę i dzielną pomoc, z jaką pośpieszyli pasażerom. Gdyby nie dzielna postawa załogi, katastrofa ta pocłonałaby znacznie więcej ofiar, gdyż wydarzyła się ona podczas ciemnej nocy, wskutek czego pomoc była znacznie utrudniona.

Pomiędzy utopionymi znajdują się doskonały pływacy, którzy nie mogli zwalczyć wielkich fal. Był to szczęśliwy zbieg okoliczności, że kilkanaście okrętów zdołało w porę rozpocząć akcję ratowniczą i gdyby nie to, wszyscy pasażerowie poszliby na dno. Kapitan Privet sądzi, że utonął również radjotelegrafista okrętu „Mafalda”. Kapitan „Mafaldy” pozostał do ostatniej chwili na posterunku, jednakże tak załoga jak i pasażerowie zarzucają mu, że zbyt późno wydał rozkaz opuszczenia łodzi ratunkowych.

Akcja ratownicza wśród takiego zamętu i przerażenia była ogromnie utrudniona. Temu też należy przypisać fakt, że katastrofa pochłonęła ofiary, które nie były konieczne.

Orkiestra okrętowa grała do ostatniej chwili. Utonął również oficer radjotelegrafisty, który do ostatniego momentu frzymał się na posterunku, wysyłając depeche. Kobiety tak dalece nie potrafiły zapanować nad sobą, że przeskakiwały burtę okrętu i wpadały

do morza. Inżynier okrętu wyskoczył do morza i dłuższy czas trzymał się na powierzchni, zanim został zabrany na jeden z okrętów, które pośpieszyły z pomocą. Znajdując się już na okręcie sądził, iż postradał zmysły.

„Piast” na przełomie.

„SANATORZY” ZAPUŚCI LI TAM SWE ZAGONY. SĘDZIWIY SENATOR BOJKO N ARZĘDIEM W RĘKU SANACJI.

Senator Jakób Bojko wystąpił z Polskiego Stronnictwa Ludowego „Piast”. Jakże przyczyny popchnęły go do tego?

W lecie odbył się kongres Piastowców w Poznaniu. Ozwąwała się wówczas w Piaście grupa sanatorów, która chcąc poswarzyć przywódców piastowych między sobą, intrygowała aby Bojkę zrobić prezesem i przeciwstawić go Witosowi. To się wówczas nie udało, ale zaczęły rozkłady zaczął działać. Schlebiał Bojce z wielu stron sanacja cenila go wysoko, Stapiński wydziałał go zawsze marząc że mu się uda wyzyskać go, jako taran przeciwko Witosowi. Nadeszło zebranie posłów w Rzeszowie w ostatnich dniach września, na którym zażądali od Witosza zwołania klubu. Klub się zebrał radził przez dwa dni Stary Bojko się rozgadał mówił dwa razy i w końcu doszło do wyrażenia jednomyślnie zaufania Witosowi jako prezesowi stronnictwa i odroczenia sprawy przełożenia jej do zarządu głównego. Gdy sprawy miały być wewnątrz uregulowane nagle przyszła wiadomość, o zerwaniu Bojki z Witosem, jego zapowiedź wydawania Chłopa Polskiego i urządzenia kongresu pod hasłem zjednoczenia

ruchu chłopskiego i oparcia się o rządy marszałka Piłsudskiego.

Gdy się z boku obserwuje całą tę grę, wiadać, że została ona zaaranżowana zęcnie i może Piastowi dużo napsuć krwi. Nazwisko Bojki jest niewątpliwie popularne. Ale to nie jest już dzisiaj człowiek czynu i akcji. Od lat wielu nie urządził nawet w swoim Gręboszowie żadnego wiecu, nie wchodził do samorządów i uchylał się od walki. Jest też wątpliwe by sam na stare lata zechciał podjąć walkę osobiście, raczej będzie patronował rozmaitym jednostkom, które na jego popularności będą chciały wygrać sytuację.

Jeden człowiek jest najbardziej z wszystkimi go zadowolony: Jan Stapiński, który zacierą dzisiaj ręce z zadowolenia. Szczęśliwy jest nad wyraz, bo zdaje się mu, że nadchodzi dzień w którym będzie mógł ziścić marzenie swego życia: położyć Witosza na obie łopatki.

Czy mu się to uda? Nie zapominajmy, że Witos jest chłopem twardym, zawziętym i upartym. Zaciśnie zęby i będzie walczył jak osaczony niedźwiedź.

Przeciwko podwyżce pensyj urzędników niemieckich

PROTEST KONTROLERA PARKERA GILBERTA.

Jak wiadomo, po przegraniu wojny Niemcy musiały się zgodzić na kontrolę swej gospodarki którą w imieniu zwyciężczych państw sprawuje finansista amerykański Parker Gilbert. I oto po szeregu lat po raz pierwszy w dziejach republiki niemieckiej kontroler ten zwany agentem reparacyjnym niemieckiego.

Mianowicie Rząd Rzeszy niemieckiej wniósł do parlamentu trzy projekty ustaw: 1) o podwyższeniu pensyj urzędnikom państwowym; 2) o odszkodowaniach wojennych (miała to być ustawa regulująca ostatecznie te sprawy); 3) o reformie szkolnictwa.

Ponieważ uchwalenie i wprowadzenie w życie tych trzech ustaw zwiększyłoby dosyć pokaźnie wydatki skarbu Rzeszy przeto agent reparacyjny p. Parker Gilbert w długim urzędowym piśmie (liczy ono 28 stron) sprzeciwił się tym ustawom i zażądał usunięcia ich z parlamentu. Wywołało to olbrzymie wrażenie w całym kraju.

Nietylko sam sprzeciw, jak taki ale również jego uzasadnienie jest niezwykle charakterystyczne dla państwa niemieckiego. Parker Gilbert twierdzi że obecna dobra konjunktura gospodarcza Niemiec jest złudna, pozorna, dlatego nie można opierać na niej dochodów na przyszłość.

Tyle tylko przetrzęsnęło do wiadomości publicznej z treści i wywodów sprzeciwu agenta reparacyjnego, Rząd bowiem znalazłszy się w przykrej sytuacji nie ogłosił go jeszcze, co jeszcze więcej niepokoi ciekawych polityków i finansistów.

Jak opinia niemiecka reaguje na tę sprawę świadczy artykuł „Vossische Zeitung” (z dnia 23 bm.) domagający się przedkiego ogłoszenia listu Parkera Gilberta i wydobycia go z tajnego archiwum. Również inne pisma niemieckie żądają uchylenia tajemnicy, okrywającej ostatnie wystąpienie amerykańskiego kontrolera, który — jak donosi francuski „Matin” — już od kilku miesięcy wtrącał się do budżetu państwowego i sprawiał swoją ciekawością wiele kłopotów rządowi.

Wszepolska Wystawa Filatelistyczna

ODBĘDZIE SIĘ W WARSZAWIE.

Pod protektoratem Pana Ministra Poczty i Telegrafów i staraniem Związku Oficerów Rezerwy, Pa. Polskiej odbędzie w Warszawie w sali Doliny Szwajcarskiej w maju 1928 roku Wszepolska Wystawa Filatelistyczna.

Zebrań Organizacyjnych, które odbyło się w dniu 23 bm. w Muzeum Poczto-wo, powołało do życia Komisję Wykonawczą pp. Polańskiego Włodzimierza; Rachmanowa Włodzimierza; Kozłowskiego Edmunda i Sonenberga Maurycego. Informacje oraz prospekty otrzymywać można w lokalu Związku Oficerów Rezerwy Warszawa Królewska 23 osobie w godz. wieczornych, lub piśmiennie na żądanie

Maturzyści muszą być lepiej przygotowani

OKÓLNIAK MINISTERSTWA OŚWIATY.

Ministerstwo Oświaty, wydało okólnik w sprawie wymagań przy egzaminach, promocjach i nauczaniu. W okólniku tym p. minister stwierdza, że poziom wiadomości, posiadanych przez uczni w szkołach średnich często nie odpowiada wymaganiom programu szkolnego. Wydawane są promocje nie przygotowanym uczniom do klas wyższych, co obniża poziom szkoły średniej. To też należy przestrzegać, aby ucz-

niowie w klasach 6 i 7, ze względu na bliższy termin egzaminów maturalnych, posiadali wysoką skalę wiadomości.

Okólnik stwierdza, że ponieważ nie przestrzegano tych przepisów, otrzymywało maturę wielu uczni zupełnie nie przygotowanych do studiów wyższych.

W końcu okólnik żąda od profesorów, aby z całą bezwzględnością przestrzegali przepisów.

ż-m, AeesD, Kbfę

ROZMAITOŚCI Z CAŁEGO ŚWIATA.

Dziwaczne rekordy, nieobyczajne mody, szal tańca. Epidemia psychiczna ostatnich czasów.

Podobnie jak cholera, dżuma lub tyfus pianisty, rozszerzają się zo świecie zarazy duchowe.

Znany psychiatra niemiecki dr. Henryk Doderer poświęcił epidemjom psychicznym obszerne studjum, dowodząc, iż teraz żyjemy w atmosferze chorób duchowych, szerzących się w sposób niezwykły.

Ciekawe są wiadomości historyczne o zarazach duchowych, które występowały zawsze nagminnie po wielkich wojnach lub innych klęskach.

U schyłku dziesiątego wieku uwierzyła ludzkość, iż w 1000 roku nastąpi koniec świata. Panika ogarnęła Europę. Ludzie w nieróbstwie, ascetycznej pobożności i apatii oczekiwali dnia sądu ostatecznego.

W 21 lat po tej chorobie ludzkość opanował szal tańca. Zabawy ciągnęły się tygodniami, miasta nie dbały o porządek i bezpieczeństwo, dwory magnackie rujnowały się na przyjęcia, a ludzie tańczyli i bawili się, trwoniąc majątki i zdrowie. Szal tańca trzy razy jeszcze nawiedził Europę, a mianowicie w latach 1278, 1375 i 1418.

W połowie 15-go stulecia pojawiła się w Europie „manja biczownicza”. Na każdym kroku spotkać było można szaleńców, którzy smagali się do krwi różgami, a pocho dy krwią ociekających ludzi należały do zwyczajów codziennych.

Po straszliwych walkach wewnętrznych w Niemczech i po ukończeniu wojen husyckich nastąpiło niebывale pijaństwo. Nie trwało wprawdzie długo, ale przybrało bardzo groźne rozmiary. Upijano się wódką, która wchodziła wtedy w użycie i, jak wspomina ówczesny kronikarz, zdarzały się takie dni, iż w całym mieście nie można było znaleźć ani jednego człowieka trzeźwego.

Straszną tę epidemię wyparła nowa

zaraza zwana tępieniem czarownic. W każdym mężczyźnie upatrywano czarodzieja, w każdej kobiecie — czarownicę. Rozluźniły się węzły przyjaźni, zniknął spokój rodzin najbliżsi krewni oskarżali się wzajemnie o czarodziejstwo, a tysiące najniewinniejszych ludzi spalono na stosach.

W wieku 18-ym zjawiało się również kilka drobnych „epidemij” obyczajowych. I

tak np.: wierność małżeńska uważana była za niegodną wytwornego mężczyzny, a dystygowane damy zmieniać musiały przyjaćiół jak rękawiczki.

Początek wieku 19-go przyniósł manję pesymizmu i samobójstw, a po wojnie światowej zjawiały się trzy groźne zarazy psychiczne: szal tańca, nieobyczajnych mód i dziwacznych rekordów.

Zapisał duszę djabłu.

NIESAMOWITY TESTAMENT BOGATEGO KUPCA

W Barcelonie zmarł niedawno zamożny kupiec don Francesco Masilerja; którego testament wywołał w mieście ogólne oburzenie.

Masilerja, który już za życia uchodził za człowieka pozbawionego wszelkich skrupułów etycznych i bezwzględnie cynika, poczynił w swoim testamencie klauzulę, w której zapisał swoją duszę djabłu.

Rodzina zmarłego zaprotestowała energicznie przeciwko tej klauzuli i zażądała aby usunięto z dokumentu ustępowanie odnoszące się do szatana. Mimo

to podczas otwarcia testamentu, odczytał adwokat:

Pozostawiłam moją duszę djabłu, o ile ja zechce i o ile potrafi ją zawiadnąć. W przeciwnym razie niechaj powróci ona do nieoświeconej z której prawdopodobnie wyszła, aby zamieszkać w moim nędznym ciele. Co zaś się tyczy mojego ciała życzę sobie, aby zapakowano je do solidnej skrzyni i zakopano ją w ziemi niepoświęconej. Nie pragnę po grzebu. Ten potworny testament jest chyba jedynym dokumentem tego rodzaju, to też wywołał o gromne poruszenie i wrażenie.

Do kostek czy do kolan?

ROZTERKI POLITYCZNE MODYSTEK HISZPANSKICH

Moda krótkich sukienek i chłopięcych fryzur nie cieszy się popularnością w Hiszpanji. Zwalcza ją dwór królewski i sfery konserwatywne. Liberali i opozycjoniści natomiast są zwolennikami nowoczesnych strojów.

Długo więc znajdowały się modystki hiszpańskie w rozterce — jak pogodzić swe polityczne przekonania z wymogami klientek.

Czy wbrew przekonaniu szyć sukienki do ko-

stek, czy też propagować kuse toalety?

Wreszcie rozdzieliły się na dwa zwalczające się obozy. Prawicowe modystki stworzyły obóz, którego program nakazuje szyć tylko długie suknie.

W uznaniu za swe zdecydowane stanowisko i walkę z nieobyczajnością otrzymały sztandar od burmistrza miasta Pampelony i wiele powinaż wani od przedstawicieli prawicy.

Rekordowe zamówienie.

160 TOALET, 24 PŁASZCZE I 23 KOSTJUMY

Niezwykłą sensację w Paryżu wywołała pani Joe Pinerio milionerka która po pokazie mód w salonach przy Avenue d'Opera zamówiła sobie od razu 160 toalet wieczorowych, 24 płaszcze i 23 kostj. Pani Pinerio po raz pierwszy w życiu bawi w Paryżu, a przyjechała nad Sekwanę wraz z swym mężem właścicielem ogromnych plantacji ka-

wy. Pani Joe twierdzi, iż jest bardzo oszczędna i praktyczną osobką. Wedle jej zdania, wytworna kobieta nie może się ukazać dwa razy w tej samej sukience a ona przecież na cały rok zamówiła sobie za ledwie 160 toalet, czyli jedną suknię na dwa razy, dwa płaszcze na miesiąc i jeden kostjum na 2 tygodnie.

ARTUR CONAN DOYLE

46)

Dolina Trwogi.

— Nie przypominam sobie Ciebie młodzieńcze.

— Jestem tu obcy Mr. Mac Ginty.

— Ale powinieneś wiedzieć przynajmniej jaki noszę tytuł.

— To radca Mc Ginty młody człowieku — przemówił głos z tłumu.

— Przykro mi bardzo panie radco. Nie znam tutaj żadnych stosunków. Ale polecono mi widzieć się z panem.

— Wiedziałeś mnie już. I cóż o mnie myślisz?

— Nie mogę jeszcze nic powiedzieć. Jeśli serce pańskie nie ustępuje pańskiemu ciału a dusza jest również piękna jak rysy twarzy; nie potrzeba mi niczego więcej — rzekł Mc Murdo.

— Masz irlandzki dowcip bądź co bądź — zawołał właściciel szynkowni — nie wiedząc czy żartować z tak śmiałym gościem czy też strzedz swojej godności. — A zatem wygląd mój podoba ci się?

— Naturalnie — rzekł Mc Murdo.

— I polecono ci zobaczyć się ze mną?

— Tak jest.

— A kto?

— Brat Scanlan w Łoży 341 Wernissa. Piję za pańskie zdrowie; panie radco i na naszą bliższą znajomość! — Podniósł do ust szklanke; która na podano i dał znak małym palcem; kiedy ją wy-

Mc Ginty; który przyglądał mu się bacznie ściałnął swoje geste; czarne brwi

— Oh, czy być może? — rzekł — Musimy po mówić jeszcze o tem mister.

— Mc Murdo.

— Proszę bliżej Mr Mc Murdo gdyż w tych okolicach nie można każdemu ufać ani wierzyć w to co mówił. Pójdź na chwilę za ladę.

Był tam mały pokójek zastawiony beczkami Mc Ginty zamknął ostrożnie drzwi poczem usiadł na jednej z nich gryząc cygaro i przyglądając się towarzyszowi swojemu niepokojaćmi oczyma. Przez kilka minut siedział w zupełnym milczeniu.

Mc Murdo zniósł te oględziny z humorem trzymając jedną rękę w kieszeni drugą podkrecając brunatnego wąsa. Nagle Mc Ginty przerwał milczenie i dobył rewolweru.

— Przypatrz się tu zartowniszu — rzekł — Gdybym się przekonał że bierzesz mnie na kawał nie będę robił z tobą ceremonji.

— To dziwne przywitanie — odpowiedział Mc Murdo z godnością — jak na Mistrza Wolnomu tarzcy w stosunku do nieznanego brata.

— Trudno musisz się z tem pogodzić — rzekł Mc Ginty — i biada ci jeśli mnie oszukujesz. Gdzie cię wtajemniczano?

— W Łoży 29 Chicago.

— Kiedy?

— 24 lipca 1872 r.

— Kto mistrzem?

— James H. Scot.

— Kto jest kierownikiem okręgu?

— Bartholome Wilson.

— Hm! To się zgadza! Co tu robisz?

— Pracuję, jak i pan ale na mniejszą skalę.

— Nie ociążasz się z odpowiedziami.

— Tak, byłem zawsze bardzo wymowny.

— A do czynów jesteś również skory?

— Cieszyłem się pewną sławą w gronie znajomych.

— Dobrze, przekonamy się o tem wcześniej niż przypuszczasz. Czy słyszałeś coś o Łoży w tych stronach?

— Słyszałem, że bratem może być tylko prawdziwy mężczyzna.

— To prawda, Mr. Mc Murdo. Dlaczego opuściłeś Chicago?

— Niech mnie powiesz, jeśli powiem.

Mc Ginty otworzył oczy. Nie był przyzwyczajony aby odpowiadano mu w podobny sposób i to go bawiło.

— Dlaczego mi nie chcesz powiedzieć?

— Ponieważ nie życzę sobie kłamać wobec brata.

— A zatem prawda jest tak zła.

— Może pan myśleć, co się panu podoba.

— Chyba nie wyobrażacie sobie mister, że przyjmę do Łoży, której mistrzem jestem człowieka, którego przeszłości nie znam?

Mc Murdo zmieszał się. Potem wydobył podmięty wycinek gazety z kieszeni spodniej.

— Nie wyda pan towarzysza? — zapytał.

— Dostaniesz w gębę, jeśli odezwiesz się do mnie jeszcze raz w podobny sposób, — zawołał Mc Ginty z gniewem.

D. C. J.

ZYCIE GOSPODARCZE.

Ochrona polskiego emigranta.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej wchodzi w życie 15 grudnia rb.

Zi pośród szeregu rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej, wydanych na podstawie pełnomocnictw, zasługuje na podkreślenie rozporządzenie z dnia 11 bm. o emigracji (Dz. U. Nr. 89, poz. 799). Dekret ten usiłuje ująć w jedną całość przepisy dotyczące ochrony emigrantów zarobkowych, spotykane dotychczas w różnych ustawach i rozporządzeniach ministrów. W ten sposób uczyniono zadość żądaniu różnych organizacji, zainteresowanych w sprawie wychodźstwa, oraz samych emigrantów. Ustawa emigracyjna stała się faktem.

Rozporządzenie z dnia 11 października br. określa w rozdziale I. kogo uważa się za emigranta. W myśl art. 1 emigrantem jest obywatel polski, który wyjeżdża zagranicę celem poszukiwania lub objęcia tam pracy, lub też celem osadnictwa, albo też udaje się zagranicę do rodziny, która już poprzednio wyemigrowała. Za emigrantów uważani są również robotnicy sezonowi, wyjeżdżający poza granice kraju. Ministrowi pracy i opieki społecznej przysługuje prawo całkowitego lub częściowego wstrzymania wychodźstwa, o ile tego wymaga interes emigrantów, lub interes ogólny. Kobiety niepełnoletnie (do 21 lat życia) mogą emigrować tylko z rodziną (mąż, rodzice, opiekun, bracia i siostry pełnoletnie), lub też wtedy, jeżeli udają się do rodzin przebywających zagranicą. Młodzieńcy do lat 18 życia, o ile wyjeżdżają sami, muszą mieć zezwolenie Urzędu emigracyjnego.

Każdy emigrant musi być zaopatrzoney w paszport, który otrzymuje bezpłatnie na podstawie zaświadczenia wydanego przez Urząd emigr., mogący odmówić wydania zaświadczenia. Przewidziany jest zakaz agencji wychodźczej w Polsce.

Władzami emigracyjnymi są: minister pracy i opieki społecznej, Urząd emigracyjny przy ministrze pracy, ekspozytura i etapy emigracyjne urządzone w miejscowo-

ściach pogranicznych lub wewnątrz państwa, państwowe urzędy pośrednictwa pracy, radca do spraw emigracyjnych przy Generalnym Komisarzu Rzeczypospolitej w Gdańsku, oraz radcy dla spraw emigracyjnych ustanowieni przy polskich placówkach dyplomatycznych zagranicą.

Na cele związane z opieką nad emigrantami wstawia się corocznie do budżetu państwowego odpowiednie kredyty, których rozdział przeprowadza osobna komisja, złożona z dyrektora Urzędu emigracyjnego, stałych delegatów, ministrów: spraw zagranicznych, skarbu, wyznań religijnych, oraz referenta dla spraw kredytu w Urzędzie emigracyjnym.

Dekret o emigracji reguluje również sprawę przewozu emigrantów zagranicę i z powrotem. Przewóz dozwolony jest jedynie tym towarzystwom okrętowym, które uzyskały koncesję nadawaną przez mi-

nistrów pracy i przemysłu. W postanowieniach o obowiązkach towarzystw przewozowych dano wyraz rzetelnej trosce o emigrantów i starano się zgóry zapobiec możliwym nadużyciom. Przewidziano również w rozporządzeniu możliwość zezwalania na emigrowanie osadników do krajów zagranicznych. Pozwolenia udziela minister pracy i opieki społecznej, który też określa warunki podróży zwerbowanych osadników oraz odpowiedzialność ze strony tych, którzy werbują osadników.

Sprawa rekrutacji wychodźców do pracy zagranicą uregulowana ma być w ten sposób, że Urząd rekrutacyjny wydaje specjalne pozwolenie na rekrutację, którą przeprowadza się przez państwowe urzędy pośrednictwa pracy. Te urzędy określają też warunki umowy z pracodawcami zagranicznymi.

Dekret o emigracji wchodzi w życie w dniu 15 grudnia br.

Informacje niemieckie o rokowaniach handlowych

MIEDZY POLSKĄ I RZESZĄ NIEMIECKĄ

Berlińska „Telegraphen Union” donosi od swego korespondenta w Warszawie iż w związku z ówczesnym wzajemnym informowaniem się w sprawie różnych polsko-niemieckich kwestyj gospodarczych w Polsce liczą się z bliskim podjęciem rokowań handlowych. Delegacja miała omówić kwestję czysto fachowe wszystkie zaś kwestje natury politycznej mają zostać omówione między posłem niemieckim w Warszawie, Rauscherem i Rządem polskim.

Z drugiej strony donoszą, iż w łonie gabinetu Rzeszy istnieją poważne różnice zdań w sprawie dalszych rokowań handlowych z Polską. Trudna sprawa osadnictwa niemieckiego w Polsce została zdaniem niemieckim uregulowana w sposób dla Niemiec korzystny. Ugoda ta wchodzi jednakże w życie dopiero z chwilą zawarcia traktatu handlowego. W kołach niemieckich w związku z tem stwierdzają iż Polska oczekuje, aby Niemcy przedłożyli Polsce obecnie swoją propozycję w sprawie wysokości kontyngentu przywozu węgla i świń z Polski. Niemcy jednakże podkreślają tutaj, że uregulowanie sprawy osadnictwa było koniecznością i że sprawy tej Polska nie może wykorzystać jako obiektu kom-

pensaty. Dla sprawy kontyngentu węgla, mimo że jest trudna będzie można znaleźć praktyczne rozwiązanie. Natomiast w sprawie przywozu polskich produktów rolniczych różnice zdań są poważne.

Nacjonaliści niemieccy i „Landbund” z ministrem aprobowacji Schiele'm na czele protestują stanowczo przeciwko projektowi niemieckiemu, chcąemu przyznać Polsce wywóz około 50,000 świń rocznie na Górnym Śląsku oraz wywóz mięsa polskiego dla niemieckich fabryk konserw mięsnych. Schiele chciałby najchętniej usunąć zupełnie wywóz mięsa dla fabryk konserw, pierwotnie przewidziany w ilościach nieograniczonych, ograniczyć do pewnego kontyngentu. Jednakże większa część gabinetu niemieckiego nie poprze w tym wypadku stanowiska Schiele'go. Delegacja niemiecka uwzględnić ma dalej potrzeby Prus Wschodnich.

Lecz interesy te nie mają stać się przeszkodą w zawarciu układu, gdyż Niemcy i Polska nie mogą po wieczne czasy prowadzić wojny celnej. Argument ten zmusza do rozwiązania zagadnień, które istotnie są trudne.

P. N. BRASNOW

13)

Tanni.

Blizniatko, hyskały ciemno-niebieskie wzywa jąca oczy, widział delikatny puszek pokrywający po bokach rumieniec pod nim.

i gorąco oblało Iwana Pawłowicza.

„Czy naprawdę potęga kobiet jest tak wielka — myślał — czy i ja obojętny na ich czar tak łatwo wpadnę w sidła miłości?”

Ale ona odeszła już od niego. Uwagę jej zwrócił krzącący nad domem orzeł, cieni jego sunął na piasku przed werandą.

— Czyż to orzeł? — z zachwytem i jak dziecko, klęcząc palec do ust, zapytała.

— To złoty orzeł — odrzekł Iwan Pawłowicz.

— Czy można go zabić?

— Proszę spróbować, to nie tak łatwo.

— Jaj! — oczy Tanni zabłysły i znowu buchnął chłopak w granatowej spodniczce stał przed nim. Chwytna swą strzelbę, wycelowała i wystrzeliła. Orzeł szybko zatoczył krag, podniósł się wyżej i krążył dalej.

— Proszę mi dać strzelbę — rzekł Iwan Pawłowicz. Milcząc podała mu ją.

Wycelował, padł strzał i orzeł jak kamień upadł na spadzisty brzeg Koldzaku.

— Ach! — krzyknęła Tanni i ze Izami upo-

korzonej miłości własnej uciekła do swego pokoju.

„Nie to poprostu dziecko” — pomyślał Iwan Pawłowicz i podświadomy głos mu szepnął:

— I może być doskonałym towarzyszem.

VI

Caranka przyprowadził konie.

Były to doskonałe karakirgiskie górskie koniki lekkie, suche zwawe i energiczne. Miały małe kształtne główki ze zmiękczonej skóry i mocne nogi i prześliczne grzbiety z garbem. Było ich trzy.

Skąd je dostał? Tak Iwan Pawłowicz jak i koczacy z posterunku doskonale wiedzieli że dobrych koni przed jarmarkiem nie dostanie. A jednak dostał. — Gdzie to Caranka zdobyła te konie? — zapytał go Iwan Pawłowicz.

— Moja dostał — mówił dumnie. — Moja dla barysznia wszystko dostał. Powiedz: Caranka, ptasiego mleka dostań, moja dostanie. Taki to kałmyk. A konia kałmyk wie gdzie dostać.

— Ale gdzie gdzie dostałaś, małpozierzku?

— pytał wachmistrz dotknięty w swej miłości własnej, że oto przybysz, obcy człowiek a chytrzejszym od nich się okazał.

— Daleko! — uśmiechał się Caranka.

— Ależ gdzie. W Karkarze czy w Przewalsku.

— Moja nie wie gdzie. Ot tam kałmyk wskazał w stronę Chin.

— Więc na chińskiej ziemi byłas szalona pałkoż.

— Naród piękny, dobry naród. Konie dobre! Uci dobre! Małe konie. Nasze kałmyckie wie-

ksze. Ale dobre konie!

Coprawda za konie zapłacono duże pieniądze ale za to były prawdziwe targanty, sprowadzone z głębi Środkowej Azji i uważane za pochodzące od dzikich koni, silne, wesole i niezwykle wytrzymałe.

Postawiono je pod dachem a Tanni i Caranka nie odchodziła od nich.

Zrobiono im „tualetę” bez względu na ich protesty. przycięto im grzywę ogony szczotki u kopyt. Caranka wymyślił je mydłem wyczyścił szczotkę i zgrzebił, sierść ich nabrała połysku i kasztanowatego odcienia; w pachwinach i na zadach na jedynym z nich wystąpiły na ciemno złościstym tle czarne plamy. Nazwano je: Mu zil, Manycz i Aksaj.

Tanni cały dzień przesiedziała przy nich w zpiecie wiążące stopy i dopięta tego, że dzięki te konie poczęły poznawać siebie głośno, a ku wieczorowi długo obwachiwały małą rączkę podającą im chleb z niedowierzaniem go wzięły potrzymały w pysku i na koniec ku wielkiemu jej szczęściu zjadły. Zwróciła się z wiązki i z błyszczącymi od szczęścia oczyma pobiegła do Iwana Pawłowicza wolając do niego:

— Wuju Wanju! Wuju Wanju! Patrzcie jak chleb z ręki jedzą. Caranka widział, jak go wzięli Murzik i Manycz Aksaj najdłuższą się wzdragał.

— Aksaj będzie najlepszą, barysznia — mówił Caranka. To taka oznaka. Ten koń co najwięcej jest niedowierzający będzie najsilniejszy.

(d. c. n.)

KRONIKA

KALENDARZYK

Sobota, 29 października Narcyza

TEATRY.

Teatr Miejski po pol. „Kredowe. Koło” w; Dziady
Teatr Popularny — „Szał miłości”

WIDOWISKA.

Casino—Metropolis.

Splendid Nicwołnikom skrzydeł mieć nie wolno

Gong: Płać pan złotówkę

Luna Napoleon w Moskwie

Uzary: Napoleon w Moskwie

Teatr Rewji Miraż — Dla dorosłych.

Odeon — Rinaldo Rinaldini.

Imperjal — Wódz indjan

Dom Ludowy — Na paryskim bruku

Corso — Djabelski jeździec.

Miejski Kin. Oświatowy Dziewczę z karuzeli.

—o—

Wiadomości bieżące.

Dozory Szkolne na terenie powiatu

Pomimo skreślenia przez władze nadzorcze w r. b. dodatku na prowadzenie sekretariatów gminnych Dozorów Szkolnych — Starosta Łódzki postanowił wstawić do budżetu Sejmiku na rok 1928/29 odnośne kredyty ze względu na to, że od czasu skreślenia funduszu intensywność pracy Dozorów Szkolnych znacznie się zmniejszyła. Między innymi nie są systematycznie nakładane grzywny na mieszkańców za nieprzestrzeganie dekretu o obowiązku szkolnym, co bardzo ujemnie wpływa na frekwencję dzieci w publicznych szkołach powiatowych gmin powiatu łódzkiego.

O wykup patentów niższej kategorii

Wobec zbliżającego się terminu wykupu świadectw przemysłowych na rok 1922 wszyscy kupcy, którzy chcą wykupić świadectwo niższej kategorii, niż posiadali dotychczas mogą już zwrócić się z podaniem do naczelnika odnośnego urzędu skarbowego.

Kupcy III kategorii, którzy chcą sprzedawać artykuły droższe, na które wymagane jest świadectwo II kategorii jak na przykład towary półjedwabne, półwełniane zakłady i t. p. muszą już obecnie starać się o zezwolenie przyczem kupcy, których obrót w ciągu roku nie wynosi więcej niż 30 tys. zł. mogą posiadać na składzie wyżej wymienione towary w ilości jednak nie większej, niż 5% ogólnej ilości towarów. (bip)

Jeszcze jedna inowacja na tramwajach

Wagony tramwajowe nowego typu, które stopniowo mają być wprowadzone w Łodzi w miarę wycofywania starych wagonów wzgl. ich przeróbki — nie posiadają widocznych zdaleka sztyldów — tabliczek z numerami, co utrudnia publiczności orientowanie się na dalszy dystans w numerach tramwajowych Dyr. K. E. Ł. zaopatrzy nowe wagony w wysokie sztyldy; tak jak to się praktykuje we wszystkich większych miastach. (E)

O hipoteki wodne

Zgodnie z obecnie obowiązującą ustawą wszystkie objekty wodne na terenie Rzeczypospolitej Polskiej muszą posiadać własną hipotekę wodną. W razie niezgłoszenia hipoteki właściciel traci prawo do obiektu wodnego.

W związku z powyższym Starostwo Łódzkie zwróciło się do wszystkich urzędów gminnych z wezwaniem, ażeby poinformowały zainteresowane osoby o skutkach nieprzestrzegania pominiętych przepisów.

Obrona praw drobnych kupców

W dniu 30 paźdz. 1927 roku o godz. 10 rano odwołano się w lokalu Krajowego Związku Drobnych Kupców przy ul. Piotrkowska Nr 82 wielkie Zebranie protestujące i omawiające następujące sprawy 1) handel rynkowy — 2) handel domokrajny — 3) sprawy nowej ustawy przemysłowej 4) sprawy wyborów do Izby Handlowo-Przemysłowej.

Na zebranie to przybędą specjalnie — zaproszeni delegaci z Warszawy; Kalisza i t. d.

Dwie konkurencyjne linie tramwajowe

MIASTO WYBUDUJE NOWE LINIE TRAMWAJOWE RADOGOSZCZ I ALEKSANDROW.

W ciągu dłuższego czasu toczyły się pertraktacje pomiędzy Magistratem i dyrektorem K.E. z jednej strony, a zarządem Kolei Dojazdowych z drugiej w sprawie przedłużenia miejskich linii tramwajowych na Aleksandrowską, Zgierską i Pabjanicką, by połączyć miasto z krańcami dla wygody zamieszkałych tam obywateli.

Ostatecznie magistrat postanowił zerwać pertraktacje z Kolejkami Dojazdowymi i równolegle z linią kolejek dojazdowych wybudować tor tramwajów miejskich i wskutek tego odmówiono Kolejkom prawa wybudowania drugiego toru dla kolejek dojazdowych na Aleksandrowskiej i Zgierskiej rezerwując to miejsce dla toru tramwajów miejskich.

Jednak K. D. złożyły rekurs w Ministerstwie Kolei domagając się uchylecia decyzji magistratu, magistrat zaś umotywował swój krok koniecznością udogodnienia obywatelom krańców miasta taniej komunikacji z centrum miasta, gdzie mieszczą się wszelkie urzędy i instytucje.

Obecnie Wydział Budownictwa Magistratu opracowuje plany linii tramwajowych na Aleksandrowskiej, a szczególnie na ul. Zgierskiej, jako najważniejszej, ponieważ znajduje się tam szpital w Radogoszczu i Juljanów i po odrzuceniu przez ministerstwo kolei rekursu kolejek dojazdowych rozpoczną się prace nad układaniem toru tramwajów miejskich równolegle z torami kolejek dojazdowych. (bip)

Sprawcy napadu na kasę kolejową ujęci.

PRZY LIBACJI ARESZTOWANO ZACNĄ TRÓJKĘ.

Przed kilku tygodniami dokonany został niezwykle śmiały napad na kasjera kolejowego na dworcu w Koniecpolu pod Piotrkowem. Trzej bandyci w biały dzień tuż przed nadejściem pociągu osobowego wdarli się do kasy biletowej i sterroryzowali kasjera — zabrali całą znajdującą się w kasie gotówkę. Wojewódzka Komenda Policji poleciła przeprowadzenie jaknajenergiczniejszego śledztwa, które doprowadziło do aresztowania wszystkich uczestników napadu. Policja zwróciła podczas śledztwa uwa-

gę na kilku mieszkańców wsi Chrzastów na których szereg osób wskazywał jako sprawców napadu. W szczególności podejrzenia te padły na Sarneckiego Franciszka, Stanisława Skórę i Aleksandra Olcińskiego, którzy po napadzie znikli na pewien czas, następnie zaś wydawać zaczęli na pijatyki i orgie hulackie bardzo znaczne kwoty. Podczas jednej z takich libacji policja aresztowała zacną trójkę kompanów, którzy przyznali się do popełnienia przestępstwa. (e)

Zapobieganie masowym pożarom

O KREDYTY NA DOMY ZAPOROWE

Większość budynków mieszkalnych, jak również zabudowań gospodarczych powiatu jest budowana z materiału łatwopalnego, przytem w wielu wypadkach domy są kryte słomą lub gontami. To też w czasie pożaru ogień b. łatwo przenosi się z jednej zagrody na drugą i nieraz całe wsie stają się pastwą płomieni. Celem zapobieżenia zbiorowym pożarom Starosta Łódzki, Aleksy Rzewski; zwrócił się do Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych w Łodzi ażeby przyznane kredyty na budowę

domów zaporowych, krytych dachówką, które będąc w kilku punktach wsi odgrywałyby w czasie pożaru rolę izolacyjną. Dyrektor Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych p. Bukowski przyrzekł, że przy sporządzaniu budżetu na rok przyszły postara się o umieszczenie na ten cel odpowiedniego funduszu. Wobec tego mieszkańcy powiatu, pragnący budować domy podług powyższych wymagań, będą otrzymywać od P. Z. U. W. finansowe poparcie.

Podatek od lokali za rok 1926

KU UWADZE PŁATNIKÓW PODATKU LOKALOWEGO.

Doszło do wiadomości Wydziału Podatkowego Magistratu, iż jakiś osobnik roznosi nakazy płatnicze koloru zielonego na podatek od lokali za rok 1926 i inkasuje ten podatek. W związku z powyższym Wydział Podatkowy podaje do wiadomości, iż obecnie wspomnianych nakazów nie rozsyła, gdyż zostały one już doręczone płatnikom w grudniu 1925 roku, osobnik zaś, o którym mowa, nie ma prawa do inkasowania podatków.

Wydział Podatkowy zwraca się wobec tego do ogółu płatników, by, w razie pojawienia się u nich wspomnianego osobnika, nie płacili mu należności podatkowych, lecz nieprawego inkasenta zechcieli oddać w ręce władz bezpieczeństwa.

Zaznaczyć należy, iż każdy inkasent Wydziału Podatkowego posiada legitymację wystawioną przez Magistrat m. Łodzi, opatrzoną pieczęcią Magistratu oraz podpisem kierownika Wydziału Podatkowego.

Ukrócenie samowoli kierowców samochodowych

Wobec tego, że kierowcy prywatnych samochodów znajdują się często w stanie nietrzeźwym, powodując cały szereg wypadków samochodowych na drogach powiatu — Starostwo łódzkie postanowiło w razie ujawnienia nadużycia alkoholu przez kierowcę zwrócić się do miarodajnych władz o rozbrajanie właściciela koncesji samochodowej

— oOo —

Teatr i sztuka.

TEATR MIEJSKI.

„Panna Flute”, znakomita komedia Verneuil'a; nieporównanie grana przez St. Jarłowską; dała na będzie w nadchodzący poniedziałek po cenach popularnych „Tomcio Paluch” arcywesoła, efektowna bajeczka dla dzieci B. Hertza i W. Tatarkiewicza; zówny ukazuje się raz jeszcze w nadchodzącą niedzielę o godz. 12 w poł.

Bilety przez cały dzień w cukierni Gostomskiego. „Kredowe Koło” dane będzie dziś po cenach popularnych po raz ostatni na sobotnim przedstawieniu popołudniowym.

Dziś sobota wieczorem po raz drugi „Dziady” początek o godz. 8 m. 30; koniec o godz. 12-ej. Jutro, niedziela o godz. 4 po południu ostatnie przed zejściem na czas dłuższy z afisza powtórzenie wybornej komedji salonowej Hennequin'a „Królowa Biarritz” z Grywińska; Relewicz-Ziembińska, Krotkem; Kwiatkowskim i Zniczem w rolach głównych. Ceny popularne.

W niedzielę wieczorem „Dziady”; które następnie dane będą we wtorek świąteczny (Wszystkich Świętych) o godz. 3 i pół popołudniu (nie o 4-ej) oraz we środę wieczorem (Dzień Zaduszny).

TEATR POPULARNY.

Dziś w sobotę o g. 4.20 pp lekka amerykańska komedia „Maż z Loterji” Ceny najniższe. Wieczorem o godz. 8.20 premiera wielce ciekawej sztuki osnutej na tle emigracji rosyjskiej w Paryżu p. t. „Szał Miłości” w głównych rolach p. Bronowska; Openówna; Sobotkowska, Kubińska; Grewicz Szafrański, który sztukę wyreżyserował. Jutro w niedzielę dwa przedstawienia o 4.20 pp. i 8.20 wiecz. „Szał Miłości”. Kasa czynna od 10 rano do 9 wieczór bez przerwy.

TEATR W SALI GEYERA.

Dziś w sobotę o godz. 8.20 wiecz. amerykańska lekka komedia p. t. „Maż z Loterji” z p. Zielińska; Brzozowska; Szczęsna; Wernisówna, Jurdzińska — oraz z panem Urbańskim w roli tytułowej. Jutro w niedzielę o 4.20 i 8.20 „Maż z Loterji”. W poniedziałek i wtorek (dzień Wszystkich Świętych) odegrany będzie ludowy melodramat w 10 obrazach.

„Młynarz i jego córka” z p. Puchalskim; Wernisówna, Biskupska, Tartakowiczem w rolach głównych. Reżyseruje St. Dębicz. Na wszystkie przedstawienia bilety są do nabycia w kasie teatru w godzinach od 5 do 7 wiecz. w niedzielę i święta od 11 rano do 1 i od 2 do 9 wiecz. bez przerwy.

4 TY KONCERT ABONAMENTOWY.

W nadchodzący wtorek dnia 1 listopada odbędzie się w Filharmonji 4-ty abonamentowy koncert mistrzowski, na którym wystąpi genialny pianista Artur Rubinstejn, którego mistrzowska gra pozostawia na słuchaczach niezatarte i głębokie wrażenie. Mało jest dziś na świecie pianistów, o tak dojrzałej, tak jasno sformułowanej indywidualności odzwierciedlonej u Artura Rubinstejna.

Początek koncertu o godz. 8.30 wieczorem

— oOo —

PRZEZ RADJO.

PROGRAM NA SOBOTE 29 PAZDZIERNIKA

Godz. 12,00 — Sygnał czasu i komunikaty; 15,00 — Komunikaty; 16,00 — Odczyt pt. Kongres w Locarno o idei wolności w wychowaniu — wygłosi dyr. Barczewska-Michałowska; 16,35 — Nad program, komunikaty; 16,40 — Odczyt pt. Bilans handlowy — wygłosi p. T. Janiszowski; 17,05 — Przegląd wydawnictw periodycznych omówi prof. Henryk Mościcki; 17,20 — 17,45 — Odczyt pt. Twórczość Zeromskiego — wygłosi dr. Konrad Górski; 17,45 — Program dla dzieci; 18,15 — Koncert popołudniowy; 19,00 — Komunikat rolniczy; 19,15 — Rozmaitości; 19,30 — Radjokronika — wygłosi dr. M. Stępowski; 20,00 — Transmisja z sali Konserwatorium Warszawskiego: Koncert Lotewskiego Chóru Narodowego pod dyr. Teodora Reitera; dyrygenta opery Rygskiej Program: Hymn Polski; Hymn Lotewski; 1) Jazeps Vitols: „Gaismas pils”; (Zamek świa

Zebrania kontrolne rezerwistów.

KTO STAJE W PONIEDZIAŁEK 31 PAZDZ.

Biuro Wojskowo-Policyjne Magistratu m. Łodzi, podaje do wiadomości, że w poniedziałek, dnia 31 października r. b.; winni się stawić do zebrania kontrolnych następujący szeregowi rezerwy i pospolitego ruszenia z bronią (kat. A C i C jeden): rocznik 1901, 1899, 1887 oraz ci z roczników od 1890 do 1898 włącznie; którzy w latach 1925 i 1926 byli zobowiązani do zebrania kontrolnych, lecz z jakichkolwiek powodów obowiązku tego dotychczas nie spełnili.

Z przynależnych do PKU. Łódź—Miasto I (Komisarjaty Poljeji Państw: II, III, V, VIII IX i XI); rocznik 1887 o nazwiskach na litery U, W i Z — w lokalu przy ul. Leszno Nr 7/9 (Kaszary 28 p Strz Kan), rocznik 1899 o nazwiskach na litery

Ma do M — w lokalu przy ul. Konstantynoskiej Nr, 62 (Kaszary 31 p, I)

Z przynależnych do PKU. Łódź—Miasto II zamieszkali na terenie Komisarjatu XIV: rocznik 1887 o nazwiskach na litery M do Z — w lokalu przy ul. Leszno 7/9 (Kaszary 28 p, Strz Kan), zamieszkali na terenie Komisarjatu VII: rocznik 1899 o nazwiskach na litery O do S — w lokalu przy ul. Konstantynoskiej 81 (Kaszary 4 Baonu Sanitarnego), Zebrania kontrolne zaczynają się o godz. 9 rano

Rezerwści winni się stawić punktualnie z książeczką wojskową, kartą mobilizacyjną i innymi posiadanymi dokumentami wojskowymi.

— oOo —

Egzekucje podatkowe

NA ROZKAZ MINISTERSTWA ROZPOCZĘTO ENERGETYCZNE ŚCİĄGANIE PODATKÓW.

W związku z pobytem w Łodzi specjalnej komisji Min. Skarbu, która przeprowadziła badanie zaległości podatkowych na terenie Łodzi i okręgu łódzkiego zarządził Min. Czechowicz przeprowadzenie jak najenergiczniejszych egzekucji tych zaległości w kwocie około 50 milionów. Jednocześnie otrzymała Izba Skarbowa polecenie rozpoczęcie energicznej akcji egzekucyjnej. Podobno zaległości, sięgające około 50 milionów, obejmują nie tylko Łódź, lecz cały okręg Izby Skarbowej, tak, iż sama Łódź ma

ich mniej. Gros tych sum przypada na podatek majątkowy, są to więc, według opinii przedstawicieli życia gospodarczego, sumy wprost nieściągalne. Charakterystycznym zjawiskiem jest to, że zaległości w pierwszym rzędzie dotyczą wielkich płatników: towarzystw akcyjnych przedsiębiorstw przemysłowych i td. Tak np. towarzystwo akcyjne „Widzowskiej Manufaktury” zalega kwotę czterech milionów złotych, Zjednoczone Zakłady Scheibler i Grohman-Swa i pół miliona i td. (E)

Czy kurator Owiński powróci na stanowisko?

TAJEMNICZA KONFERENCJA Z MINISTREM OŚWIATY.

W sferach pedagogicznych naszego miasta, wywołała ostatnio wielkie poruszenie sprawa dymisji dotychczasowego kuratora szkolnego okręgu łódzkiego p. Owińskiego. Jak się dowiadujemy, został p. Owiński w tych dniach wezwany do Warszawy przez ministra oświaty p. Dobruckiego i odbył z nim dłuższą konferencję. W związku

z tem rozeszły się pogłoski, że nie jest wykluczonem, iż p. Owiński wróci na stanowisko kuratora okręgu łódzkiego co byłoby przyjęte z wielkim zadowoleniem przez szerokie koła interesujące się naszym szkolnictwem, w których przejście na emeryturę zasłużonego kuratora, znajdującego się w siłach wieku, wywołało szczerzy żal. (bip)

ZYCIE SPORTOWE.

Kalendarzyk sportowy na dziś i jutro.

MIĘDZYNARODOWE ZAWODY HAKOAH (WIENIA) — ŁKS.

Kalendarzyk sportowy na dziś i jutro, wzorem ubiegłych tygodni; przedstawia się jakościowo bogato. Choć nie będzie już w Łodzi w r. b. emocjonujących zawodów drużyn extra-klasy — łódzianie nie będą napewno narzekali na ubogi program, gdyż w każdą niedzielę będą mieli wspaniałe imprezy. Właśnie w dniu jutrzejszym zmierzy się po raz czwarty Hakoah wiedeński z ŁKS-em. Zaznaczyć wypada, iż będą to pierwsze zawody międzynarodowe w obecnym sezonie. Oprócz tego odbędzie się zawody towarz. I o mistrz. Lili II,

ZAWODY TOWARZYSKIE.

Dziś o godz. 2,30 po poł. gra WKS z Hakoahem na boisku własnym

ZAWODY MISTRZOWSKIE.

Jutro o godz. 10-ej rano odbędzie się decydujące zawody o mistrzostwo Ligi II-ej, rozegrane między Orkanem i trzecią drużyną ex-mistrza Łodzi, ŁKS-em.

ZAWODY MIĘDZYNARODOWE.

W dniu jutrzejszym na boisku WKS-u odbędzie się międzynarodowe zawody, między ex-mistrzem Austrii, Hakoahem z Wiednia a ex-mistrzem Łodzi, ŁKS-em. Zawody ze względu na dobrą formę obu drużyn oraz na chęć ujrzenia gry drużyny zagranicznej — wzbudziły kolosalne zainteresowanie.

ta); 2) Emilis Melangailis: „Senante” (Stare dzieje) 3) Emilis Barzins: Ganas Berni (Dzieci Sjonu) 4) Janis Zalits: Eikeris Mironu sala (Puchar na wyspie umarłych) 5) Jazeps Vitols: Lugal (Bogini pieśni Lihgo) 6) Emilis Darzins: Sapnu taluma (W da li senniej) 7) Janis Cirulis: Es zinu (Ja wiem) 8) Alfreds Kalnins: Udenrozuvaings (Wianek wonných lilji) 9) Alfreds Kalnins: Supta dzieema (Kolysanka) 10) Emilis Darzins: Mignon (Mignon) III. Emilis

Melingailis: Lokatiest mezu gali (Kolyszcie się wierzchołki lasu) 12) Andreja Jurjans: Put wejini (Wiejcie wietrzyki) 13) Adrejs Jurjans: Cucu mana ligavina (Spi moja ukochana) 14) Emilis Mengailis: Barenites alovinašana (Pocałowała sierotki) 15) Pavulus Jurjans: Liggdziesmas (Pieśni Lihgo). 22,00 — Sygnał czasu i komunikaty; 22,30 — 23,30 — Transmisja muzyki tanecznej.

— oOo —

Licytacje przymusowe.

Magistrat m. Łodzi — Wydział Podatkowy, — niniejszem podaje do wiadomości że w dniu 9 listopada rb. między godziną 9-tą rano a 4-tą po południu odbędą się przymusowe licytacje ruchomości u niżej wymienionych osób za niewpłacone podatki.

- 1) Adler L. Wschodnia 2 kredens
- 2) Albek I Nowomiejska 10 skóra
- 3) Aronowicz J. Nowomiejska 19 15 mtr towaru
- 4) Bierk R. Konstanyńska 44 meble
- 5) Braj E. A Zgierska 92 szafa worek sody
- 6) Brandt K Zgierska 98 szafa
- 7) Brauer M. Zgierska 146 meble
- 8) Bornsztajn J. Konstanyńska 41 meble ma szyna do szycia
- 9) Borzechowski J. Brzezińska 19 meble waga
- 10) Berlinerman Sz. Brzezińska 21 szafa
- 11) Becher J. Brzezińska 39 meble
- 12) Borensztajn I. Nowomiejska 7 otomana
- 13) Berger I. Nowomiejska 10 6 parasoli
- 14) Berger H. Nowomiejska 17 meble
- 15) Bender S. Nowomiejska 19 szale damskie
- 16) Buchmajer I. Nowomiejska 19 20 mtr. koronki
- 17) Bułka S. Nowomiejska 21 kredens
- 18) Brym B. Nowomiejska 21a kasa ogniotrwała
- 19) Besserman M. Nowomiejska 22 szafa
- 20) Benjamin S. Nowomiejska 22 szafa
- 21) Baum M. Nowomiejska 24 meble
- 22) Birencwajg P. Nowomiejska 24 szafa 2 kołdry
- 23) Bornsztajn F. Nowomiejska 28 140 fartuchów
- 24) Brandt B. c.ia Ogrodowa 2-4 5 kołdry 5 tuz pon czoch
- 25) Borensztajn Sz. Pomorska 20 2 szafy
- 26) Becher J. Pomorska 25 Austro
- 27) Braczkowska P. Nowomiejska 6 meble
- 28) Chimowicz B. Nowomiejska 11 5 palt
- 29) Chimowicz J. Nowomiejska 28 4 palt damsk
- 30) Drożdże St. Konstanyńska 30 maszyna do pisania
- 31) Degorski K. Spacerna 17 meble
- 32) Dankiewicz N. Brzezińska 69 meble
- 33) Elbaum P. c.ia 6 3 kołdry
- 34) Elbom H. Nowomiejska 26 4 kapy
- 35) Eizenberg H. Nowomiejska 26 meble
- 36) Fiszer F. Długosza 43 2 szt towaru
- 37) Frydrych L. Cementarna 1 urządzenie piwiarni
- 38) Fuks S. Aleksandrowska 2-4 nafty oliwy farby
- 39) Fogelman H. Brzezińska 13 meble
- 40) Fuks J. Nowomiejska 7 przedza
- 41) Feldblum J. Nowomiejska 17 15 szt chustek
- 42) Frenkel Nowomiejska 21 otomana
- 43) Fiedler M. Nowomiejska 22 szafa
- 44) Finkelsztajn G. Ogrodowa 12-14 3 kołowrotka
- 45) Fuks M. Pomorska 22 kredens
- 46) Fiszer F. SS-wie Długosza 41-43 8 szt. towaru
- 47) Grzelak F. Franciszkańska 75 meble
- 48) Goździk G. Brzezińska 23 meble
- 49) Goldberg A. Brzezińska 60 szafa
- 50) Goldkopf M. Brzezińska 69 szafa
- 51) Goldszajn S. Nowomiejska 18 meble
- 52) Goldberg J. Nowomiejska 22 kredens
- 53) Goldman Nowomiejska 22 20 kg czekolady
- 54) Gersztenowicz M. Nowomiejska 24 szafa
- 55) Gross H. Nowomiejska 26 przedmioty porcelai

Firmy odznaczone

NA WYSTAWIE RUCHOMEJ W HELENOWIE.

Protokół Komitetu Kwalifikacyjnego zaproszonego przez Zarząd Wystawy Ruchomej do oceny eksponatów zgłoszonych przez miejscowych wystawców przemysłu i rzemiosła w Łodzi z dnia 18 i 19 października 1927 roku. Do składu Komitetu Kwalifikacyjnego oraz jako rzeczoznawcy wchodziły następujące osoby, zaproszone przez prezesa Stow. Techników inż: Edwarda Wagnera:

1) Edward Wagner, Prezes Stowarzyszenia Techników; 2) Inż. B. Chojnowski, Przedstawiciel fabryki Fitzner i Gamper; 3) Dr. Jan Namysłowski w zastępstwie naczelnika Urzędu Przem. województwa Łódzkiego; 4) Adam Trojanowski — Dyrektor Szkoły Włókienniczej; 5) Wacław Kowalewski — inżynier architekt; 6) Kornel Zieliński; 7) Teodor Gutkunst — Dyrektor f-my Spiess i Syn oddział w Łodzi; 8) Sebastian Waszkiewicz — Administrator parku Helenów; 9) Aleksander Steinbrecher; 10) Romuald Kowalski; 11) Zofja Olejka — Nauczycielka; 12) St. Popielawski — inż-chemik; 13) Edward Krodkowski 14) Józef Jakubić, 15) Władysław Wagner — dyr.fabryki Johna; 16) inż: Cihak, 17) St. Mańko — inżynier-elektrotechnik; 18) Jan Bigalke — inżynier elektrotechnik.

1) Pracownia Obuwia Józefa Kowalczyka — dyplom uznania; 2) Fabryka cukrów i czekolady K. Gostomski i S-ka — dyplom uznania; 3) Zakład Zduński E. Zalewskiego — dyplom uznania; 4) Wytwórnia Parasoli E. Każyńskiego — dyplom uznania; 5) Ferro-Electricum Sp. Handl. Techn. — podziękowanie; 6) Wydział Zdrowotności Publicznej Magistratu m. Łodzi — dyplom uznania; 6a) Wydział Oświaty i Kultury Magistratu m. Łodzi — dyplom uznania; 7) Państwowy Monopol Spirytusowy — podziękowanie; 8) Przeworska Fabryka Wódek i Likierów A. ks. Lubomirskiego — dyplom uznania; 9) Zakładowi Intrologatorskiemu T. Nikel — list pochwalny; 10) Łódzkiej Fabryce Czółenek J. Ulricha — list pochwalny; 11) Hurtownia Komisowa Pań: Monopoli Spirytusowego Przegaliniński i Ska — podziękowanie; 12) Fabryka pasty „Primalin“ w: T. Pałęzyński — list pochwalny; 13) J. Wiśniewski — fabryka zapraw do wódek i likierów — dyplom uznania; 14) Gazownia Miejska w Łodzi — dyplom uznania; 15) Wydawnictwo „Płomyk“ w Warszawie — dyplom uznania; 16) Związek Spółdzielni Spożywców Rzeczypospolitej Polskiej w Warszawie — dyplom uznania; 17) Fabryka Pasów R. Dresler — dyplom uznania; 18) Fabryka Odkurzaczy Elektrycznych „Electroluks“ w Warszawie Oddział w Łodzi — podziękowanie; 19) Laboratorium Farmaceutyczno-Kosmetyczne Globus S. T. Trawkowskiej — list pochwalny; 20) Two dla Handlu i Przem Włókien nczego Bracia Piotrkowscy D. Fuchs i Ska list po

chwalny; 21) Fabryka Wyrobów Metalowych T. Jakobsen i Ska w Warszawie — dyplom uznania; 22) Fabryka Wyrobów Błazanych Wł. Braunstein i Wł: Szamota w Warszawie — dyplom uznania; 23) Fabryka Perfum „Silveta“ Wł: i H: Kunski — podziękowanie; 24) Fabryka przetworów Chemicznych „Sidol“ w Warszawie — list pochwalny; 25) Wytwórnia Techniczno-Chemiczna A. Link — list pochwalny; 26) Katowicka dostawa Szkolna Kados — dyplom uznania; 27) Biuro Techn. Handl. Energija Przedstawicielstwo Fabryki PT — podziękowanie; 28) Wytwórnia Pomocy Szkolnych Wiedza — list pochwalny; 29) Fabryka Przetworów Chemicznych J. Bayera — list pochwalny; 30) Wytwórnia Wyrobów Metalowych T. Godlewski i Ska — list pochwalny; 31) Pracownia Artystyczno-Cyzelerska A. Tyblewski w Warszawie — list pochwalny; 32) Pracownia Grawerska A. Kesslera — list pochwalny; 33) Przemysłowe Tow. Przetwor. Tuszozowych Sabunia S A w Warszawie — dyplom uznania; 34) Dom Handlowy Beia Kieszczoowscy Przedstaw. Fabr Sam „Opel“ — podziękowanie; 35) Zakład Przemysłowy Gospodarz SA w Sieradzu — list pochwalny; 36) Fabryka Armatur i Odlewnia Metali B. Górecki — list pochwalny; 37) Zakł. Przemysł. Dr. L. Zieliński w Warszawie przedst. na Łódz. E. Arit — podziękowanie; 38) Two Akc Budowy Transmisji maszyn i odlewni żelaza J. John — podziękowanie; 39) Fabryka Maszyn Turski Cwikliński i Ska — list pochwalny; 40) Two Fabr. Wyrobów Asbestowych i Gumowych „Leonowit“ — dyplom uznania; 41) Odlewnia Żelaza S: T: Weigt i Ska — dyplom uznania; 42) Wytwórnia Maszyn Elektrycznych Elektrobudowa — dyplom uznania; 43) Rathe Radio Inż. K. Rathe — przedst. E. Epsien — podziękowanie; 44) Mechaniczna Fabryka Tkanin Drucianych W. Nebel w Zgierzu — dyplom uznania; 45) Fabryka Tekstury Dachowej „Emil Kuźniński“ Ska Akc. w Oświęcimiu — list pochwalny; 46) Beia Berent fabryka maszyn drukarskich w Warszawie — podziękowanie; 47) Pracownia Obuwia A. Heinego — dyplom uznania; 48) Zakład Powozowy H: P. Kalbrenera — list pochwalny; 49) Zakład Ogrodniczy W. Sałwy — dyplom uznania; 50) Fabryka Wyrobów Ceramicznych Ceramika — dyplom uznania; 51) Radio-Lloyd wytwórnia i sprzedaż radio sprzętów i patetofonów — podziękowanie; 52) Przedsiębiorstwo Betonowe Beton — list pochwalny; 53) Łódzka Fabryka Motorów Spadk. H. Wagner — dyplom uznania; 54) Pracownia Grawerska S: Bobkiewicz — dyplom uznania; 55) Wytwórnia Pojazdów J. Kulpińskiego — dyplom uznania; 56) Miodosytnia K. Mieszkowski w Warszawie — dyplom uznania

- now.
- 56) Gotheiner M. Nowomiejska 26 meble
  - 57) Goldberg A. Ogrodowa 1 meble
  - 58) Goździk H. Ogrodowa 1 100 mtr firanek
  - 59) Goldman A. Ogrodowa 12-14 meble
  - 60) Gurin M. Ogrodowa 12-14 kredens
  - 61) Gansberg S. Pomorska 22 meble
  - 62) Heisfeld Z. Zgierska 96 szafa
  - 63) Herberg K. Aleksandrowska 32 meble
  - 64) Hochberg J. Szkolna 2 kozetka

Humor.

EGZAMIN PRAWNICZY.
— Jaka jest najwyższa kara za dwuzębistwo panie kandydacie?
— Dwie teściowej

POSZKODOWANA.
— Dlaczego płaczesz mała?
— Bo jeszcze nie chochocedo szkoły, a dach jest dzień wolny od nauki.

PORADNIK DLA KUPUJĄCYCH.

Nr. 6.

SKLEPY KOLONIALNE:

- Suwalski, Bazarna 2.
Janiszewski, Dworska 22.
J. Pasiak, Kałna 24.
S. Walo, Słowiańska 18.
M. Kowalewska, Nowo-Zarzewka 14.
Retelewski, Brzezińska 92.
Domański, Zawiszy 27.
Ostrowski, Łagiewnicka 23.
Maćkowiak, Przędzalniana 88.
- SKŁAD INSTRUMENTÓW MUZYCZNYCH:**
Boniewicz, Targowa 38.
- ZAKŁADY KAMIENIARSKIE:**
A. Kl'm Brzezińska 114
- ZAKŁAD ZEGARMISTRZWSKI:**
Bańkowski Nawrot 63
- ZAKŁAD KOWALSKI:**
Kędrzeński, Kilińskiego 94
Osmalski, Lipowa 39.
- ZAKŁAD TAPICERSKI DEKORACYJNY:**
Kwiatkowski, Nawrot 35

PRACOWNIE OBUWIA:

- Walkowiak, Napiórkowskiego 105.
Kowalczyk, Pabjanicka Szosa 18.
Kruczkowski, Kilińskiego 256.
- PIEKARNIE:**
Pawłowski, Zawiszy 47.
Zapędowski, Bałucki Rynek 3.
Kaczmarowski, Franciszkańska 52.
Suliński, Marysińska 9.
Pacalowski, Zgierska 57.
Kotlicki, Zgierska 111.
Sztrobel, Pomorska 67.
Bryszewski, Pomorska 86
- SZALADY OBRAZOW I DEWOCJI:**
Radwański, Zgierska 24.
- SLUSARNIE MECHANICZNE:**
Suwalski, Golca 9.
- MAGAZYN OBUWIA:**
Górski, Sienkiewicza 31.
- ZAKŁAD GRAWERSKI:**
Szczapański, Piotr 89

HURTOWNIE WÓDEK:

- Heleniak, Brzezińska 39.
- ZAKŁADY KRAWIECKIE:**
Majewski, Konstanyńska 22.
- SKLEP SPOŻYWCZO DYSTRYBUCYJNY:**
W. Nowakowski, Przędzalniana 42.
- ZAKŁADY KOWALSKIE:**
Cz. Wiśniewski, Radwańska 45.
- WYTWORNIENIE CUKROW:**
Statkiewicz, Chłodna 14.
- RESTAURACJE:**
Kielbosiński, Przejazd 87.
Krygier, Kopernika 61.
Lapka, Sienkiewicza 40.
- OBIADY SMACZNE I TANIE:**
Bufet Resursy, Kilińskiego 123.
- ZAKŁAD RYMARSKI:**
Pawłowski, Pomorska 129.
- SKLEP SPOŻYWCZY:**
Zaloga, Sporna 2

